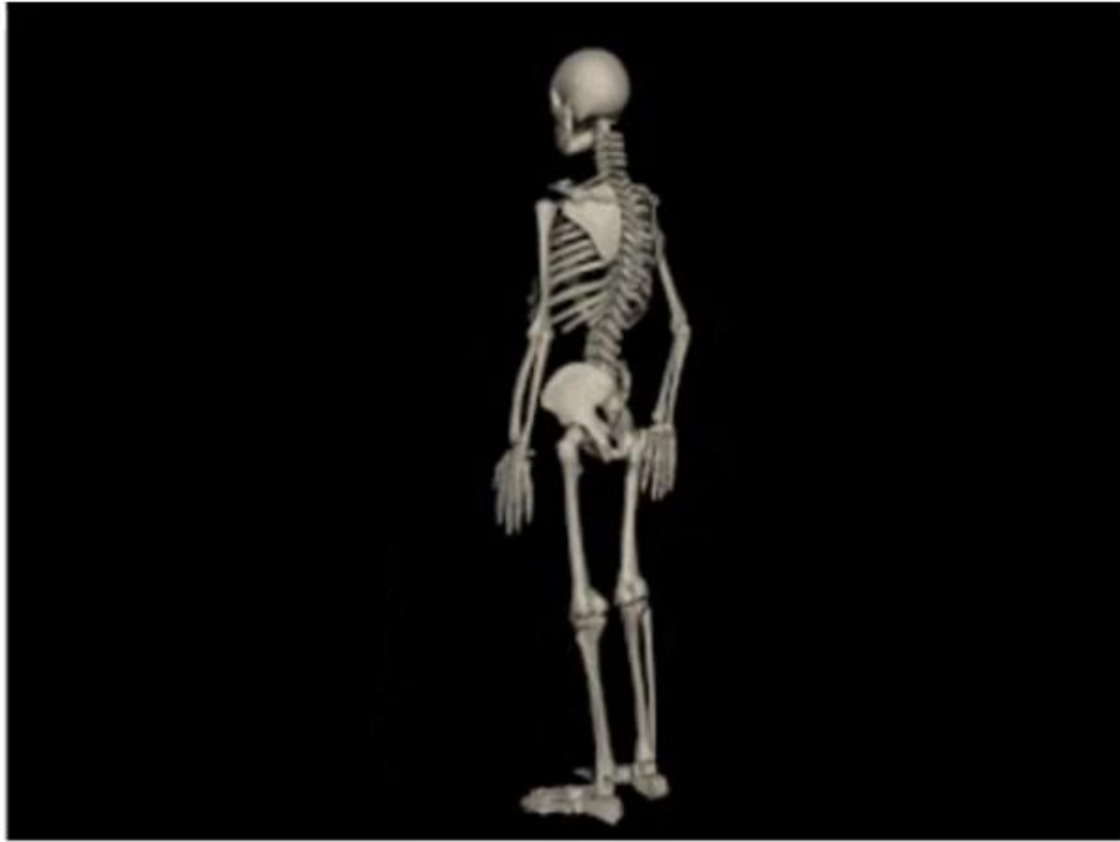

ජීවීන්ගේ සන්ධාරණය හා චලනය

Y.A.C. වාසනා කුලරත්න
ර/ කලවාන ජාතික පාසල

චලනය යනු,

- ✓ ජීවියෙකුගේ සම්පූර්ණ දේහයම හෝ,
- ✓ දේහයෙන් කොටසක,
- ✓ පිහිටීම වෙනස්කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියයි.

සංවරණයට පාද යොදාගන්නා ජීවීන්

ඩොල්ෆින්-අවල්පත්

පක්ෂීන්-පියාපත්

සංවරණයට නිශ්චිත උපාංග නොමැති ජීවින්

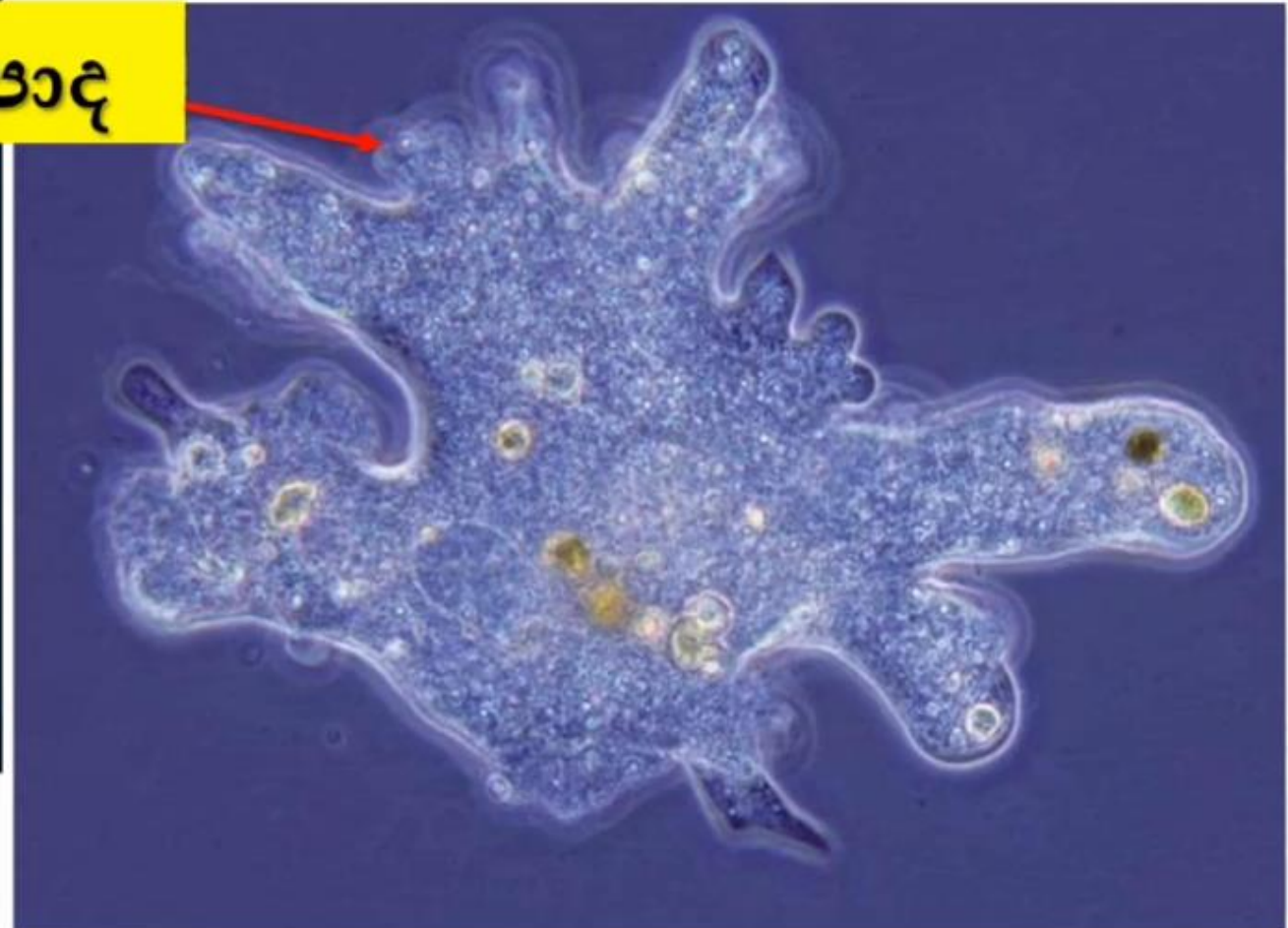

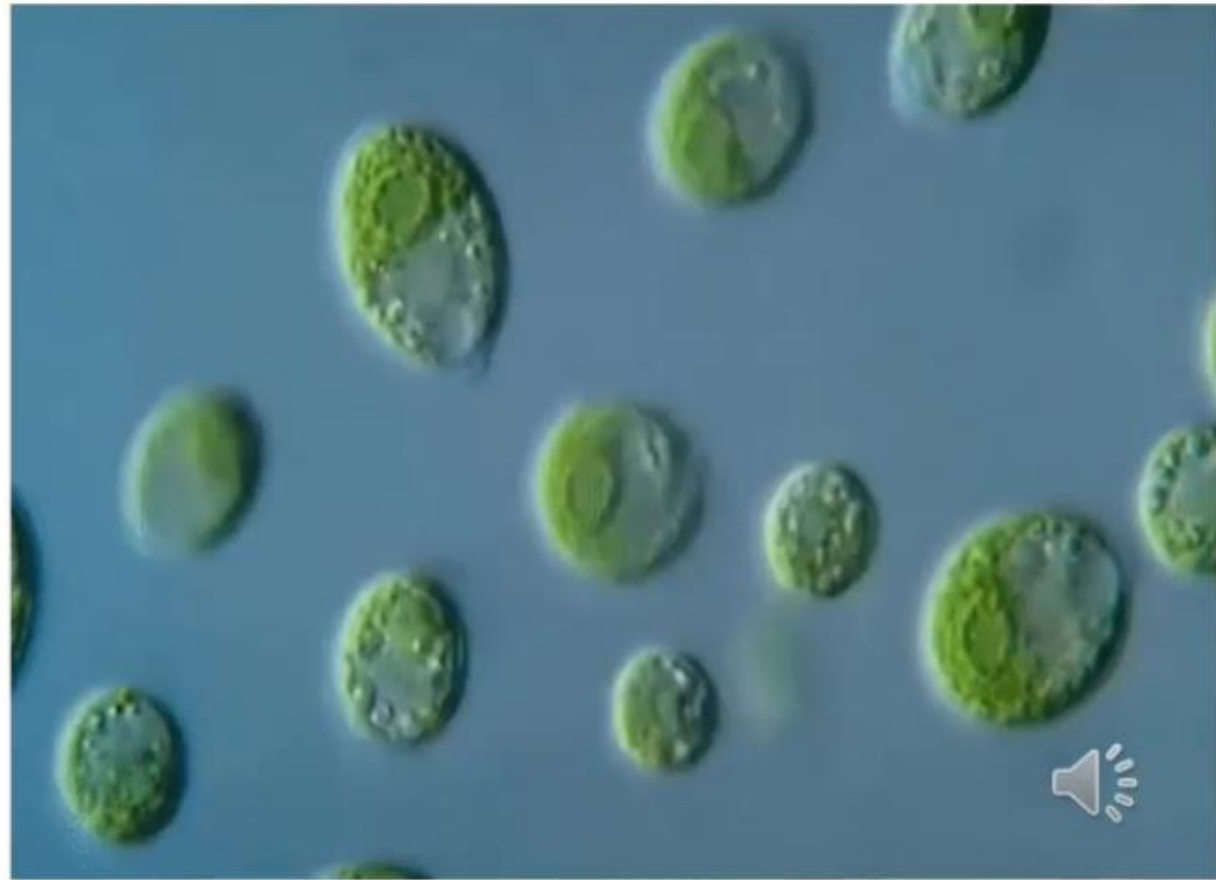
ඇමීබා

ව්‍යාජ පාද

ක්ෂුദ്രജീවചාමනාස්

ലില്ലിംഗ്

ಆರೋಗ್ಯಕರತೆ

ಪಕ್ಷಿ

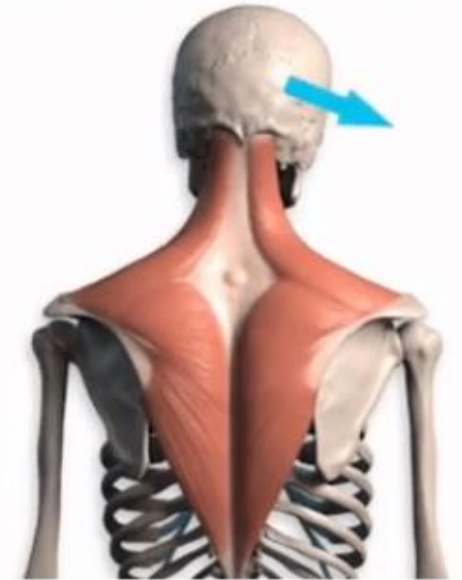
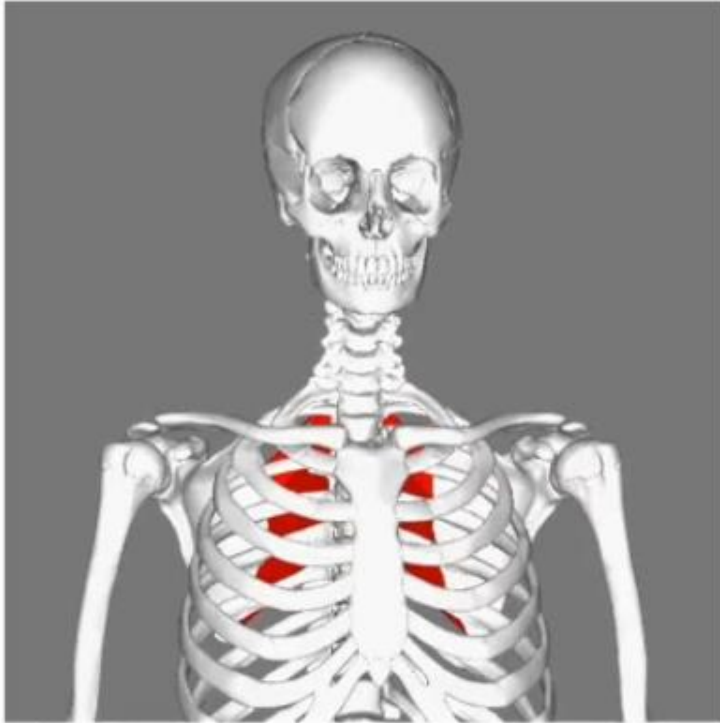
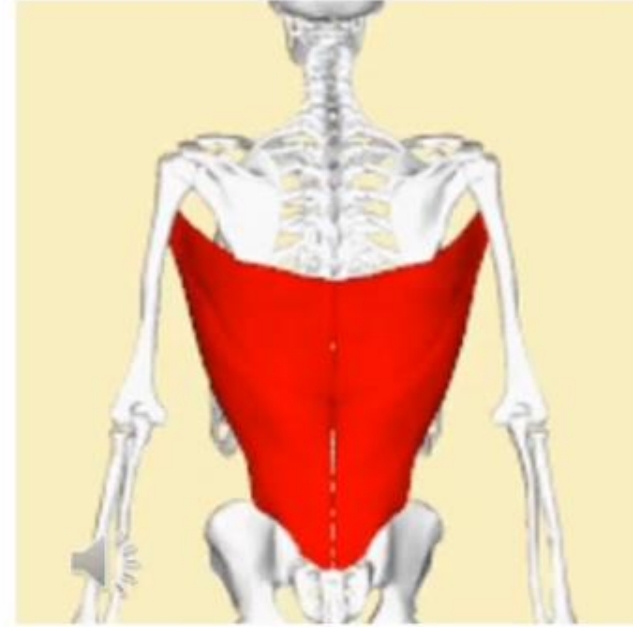
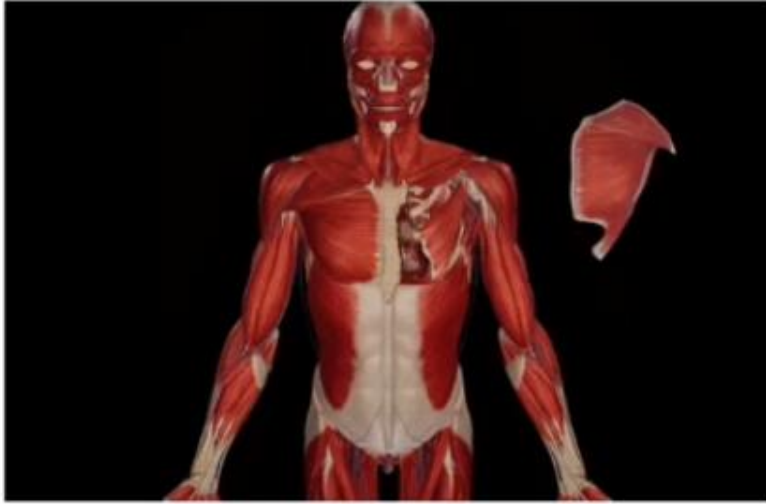

මිනිසාගේ අස්ඵ පද්ධතිය

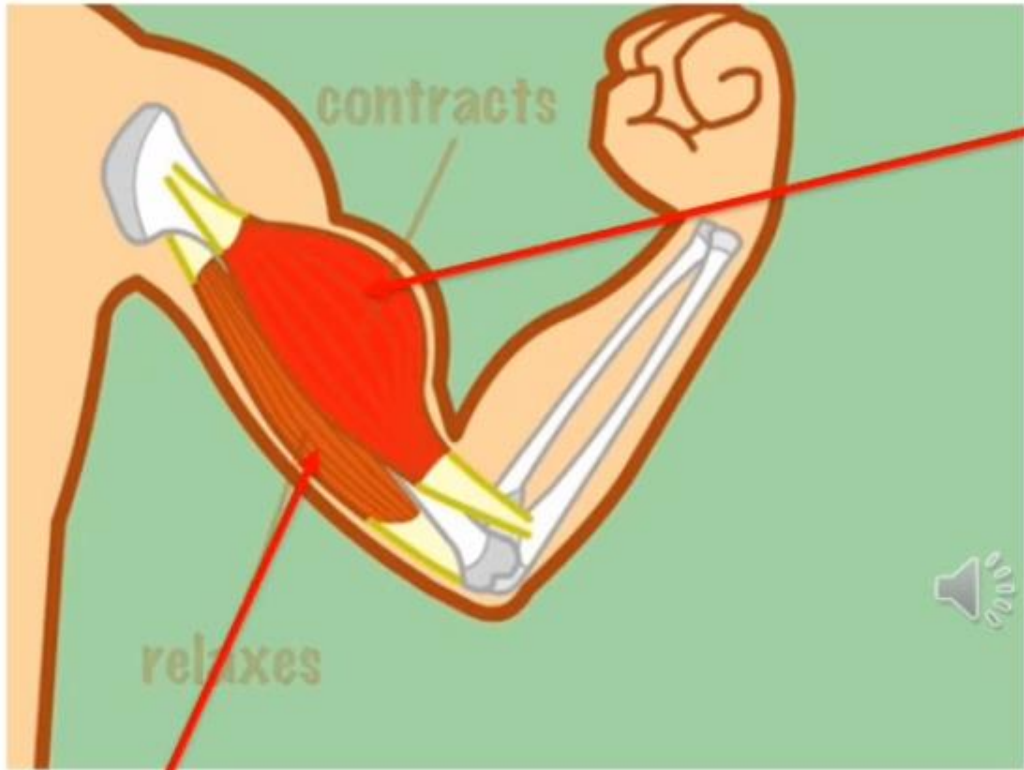

මිනිසාගේ ජෛෂ් පද්ධතිය

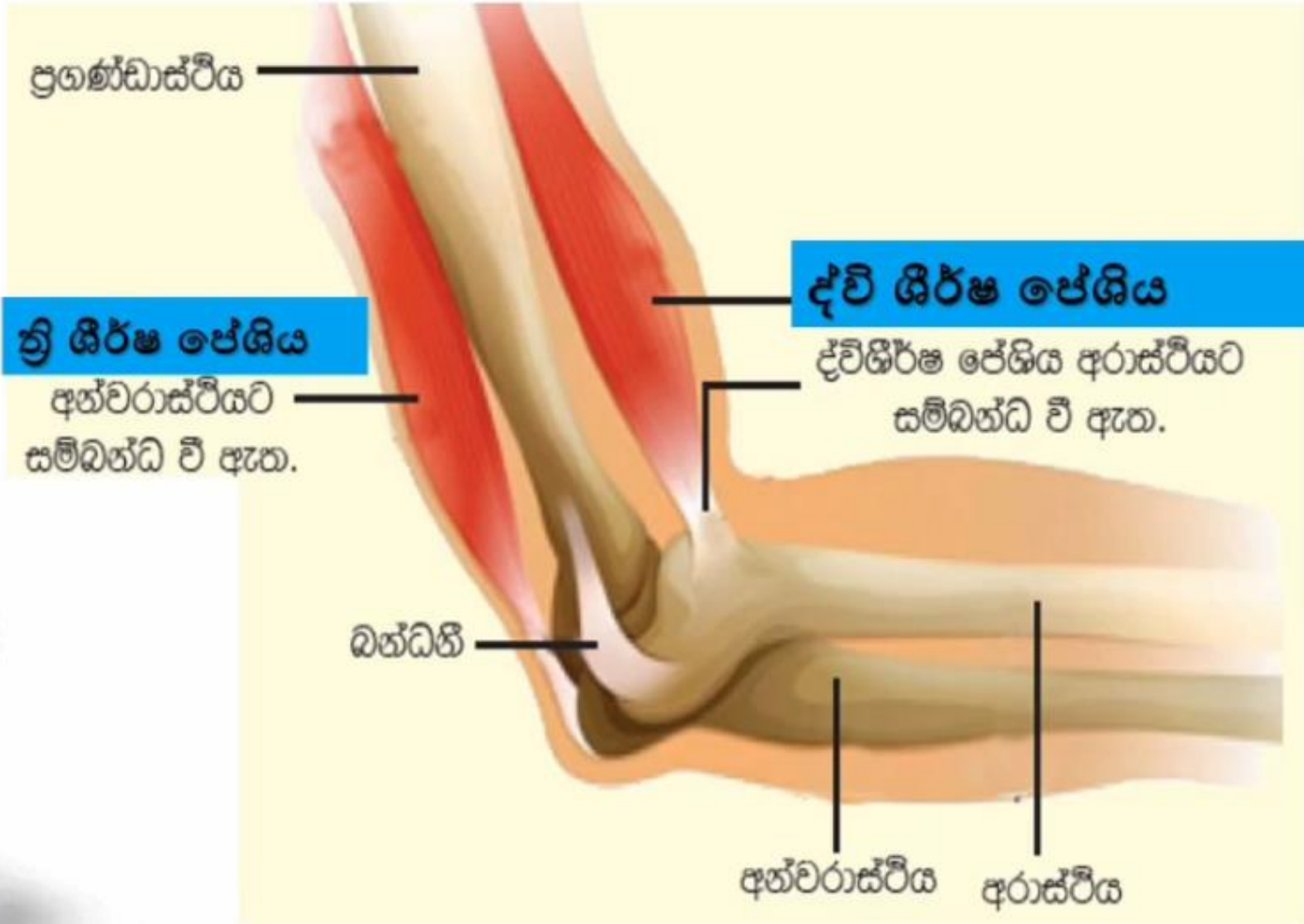

ද්වි ශීර්ෂ ජේශිය

ත්‍රි ශීර්ෂ ජේශිය

ද්විශීර්ෂ ජේශිය හා ත්‍රි ශීර්ෂ ජේශිය

ජේෂ්ඨයක ලක්ෂණ

- ජේෂ්ඨයක සෛල, තන්තු ආකාරයට පිහිටා ඇත.
- ජේෂ්ඨ තන්තුවකට සංකෝචනය වීමට (හැකිලීමට) හැකියාව ඇත.
- ජේෂ්ඨ තන්තුවකට ඉහිල්වීමට (දිගහැරීමට) හැකියාව ඇත.
- සංකෝචනයට හා ඉහිල්වීමට ලක්වී නැවත ආරම්භක අවස්ථාවට පත්වීමට හැකියාව ඇත.

ශාක චලන යනු,

- 1) උත්තේජයකට ප්‍රතිචාර දැක්වීමක් ලෙස,
- 2) ශාක කොටසක සිදුවන වර්ධනයක් හෝ
- 3) සෛල වල ශුන්‍යතා වෙනස් වීමක්(ජල ප්‍රතිශයේ වෙනස්වීමක්)

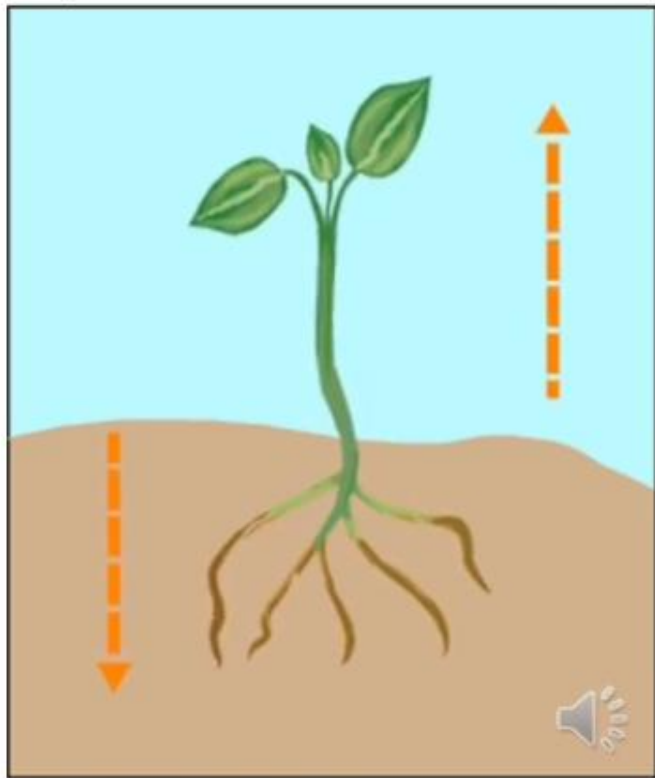
ශාක චලන ලෙස හඳුන්වයි.

ශාක වලන වර්ග දෙකකි.

ආවර්ති වලන

ප්‍රතිචාරයේ දිශාව, උත්තේජයේ දිශාව සමග
සෘජු සම්භන්ධයක් දක්වයි.

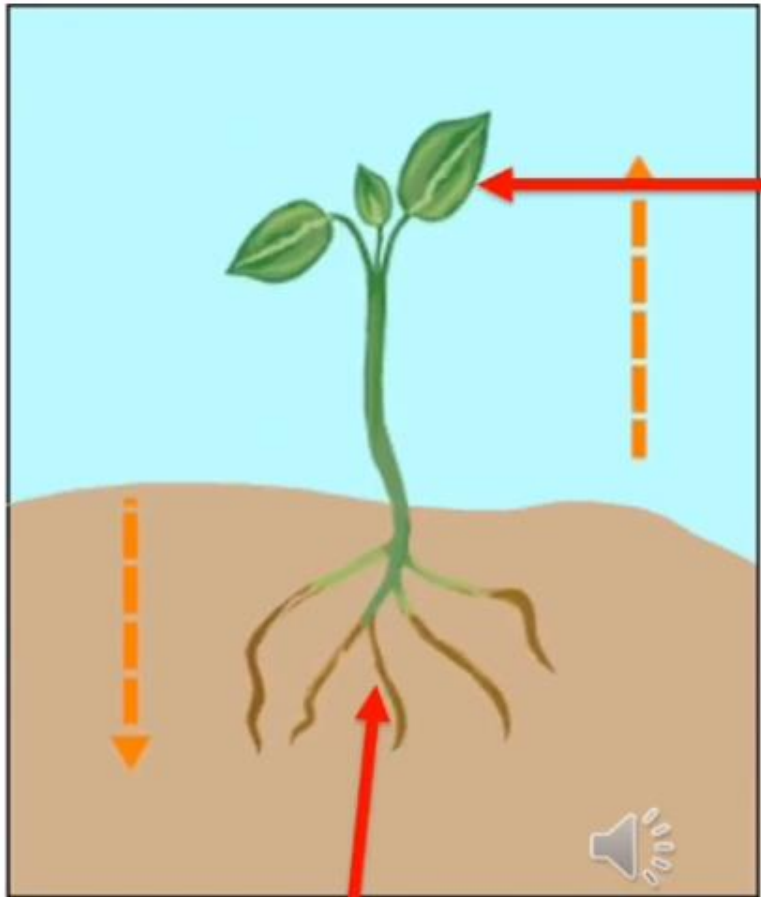
සන්නාමන වලන

ප්‍රතිචාරයේ දිශාව, උත්තේජයේ දිශාව සමග
සෘජු සම්භන්ධයක් නොදක්වයි.

ආවර්ති චලන-දිශාව සමග සම්පන්නයක් ඇත.

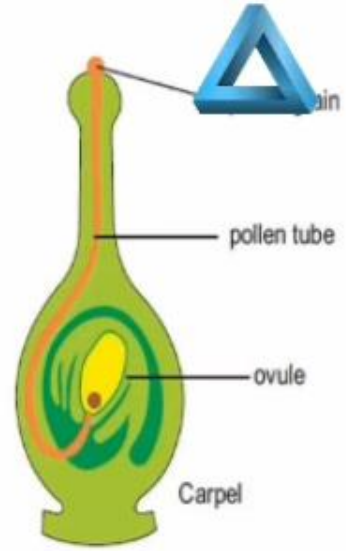
සෘණ(-) ගුරුත්වාචර්ති චලන

ධන(+)
ගුරුත්වාචර්ති චලන

ධන(+)
ප්‍රභාවර්ති චලන

ධන(+) රසායන ආවර්තී චලන

ධන(+) ජලාවර්තී ආවර්තී චලන

ධන(+) ස්පර්ශ ආවර්තී චලන

සත්‍යමත වලන

උත්තේජය කුමන දිශාවෙන් පැමිණියද, ප්‍රතිචාරය සිදුවන්නේ එකම දිශාවකටයි.

සත්කමන වලන

(1) නිද්‍රා සත්කමන වලන

(අඳුර වැටෙන විට පත්‍ර හැකිලීම)

(2) ප්‍රභා සත්කමන වලන

(හිරු පායන විට පුෂ්ප පිපීම)

(3) කම්පන සන්නාමන වලන

(කම්පනයකදී නිදිකුම්බා පත්‍ර හැකිලීම)

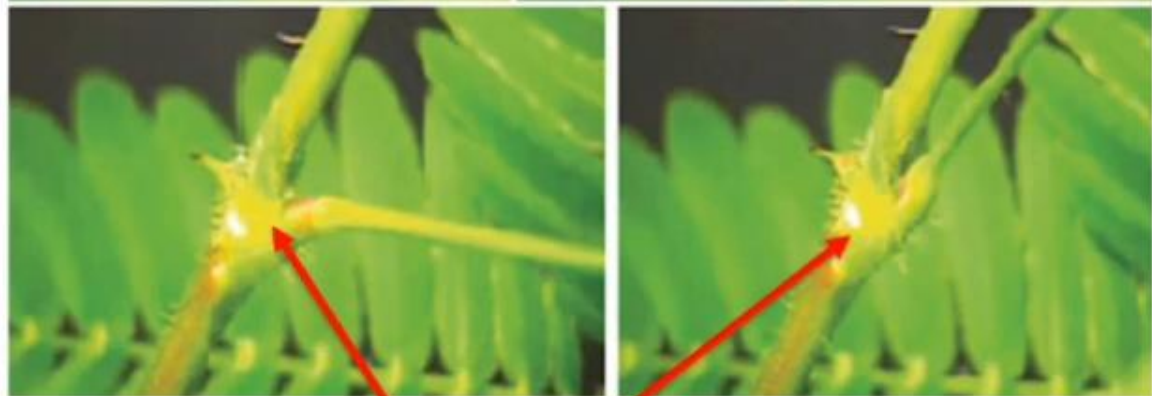
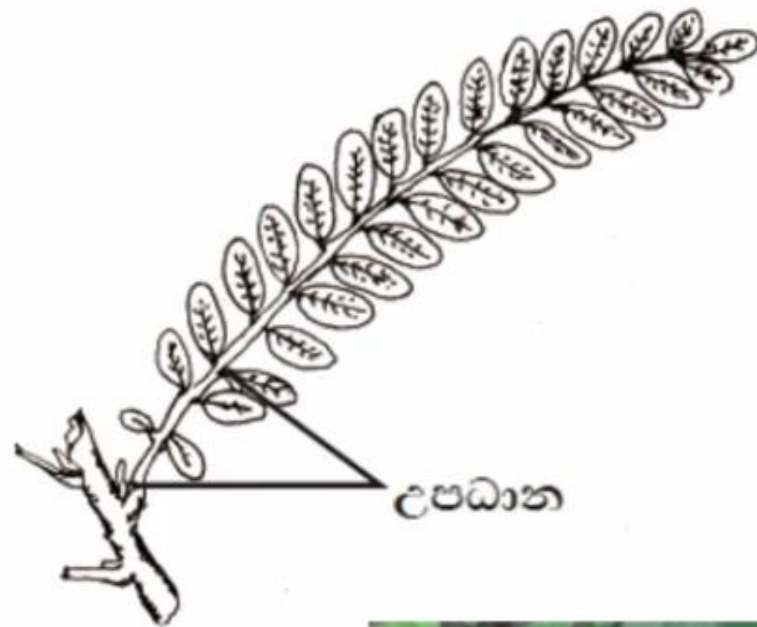
(4) ස්පර්ශ සන්නාමන වලන

(කෘමි හක්ෂක ශාක වල වලනය)

(ස්පර්ශ කල විට නිදිකුම්බා පත්‍ර හැකිලීම)

මෙම උපාධාන වල ශුන්‍යතාවය වෙනස් වීම නිසා නිද්‍රා සන්තමන වලන ඇතිවේ

උපාධාන

ශාක කඳුන්

අකාශ්ඨීය
ශාක කඳුන්

කාශ්ඨීය
ශාක කඳුන්

කූඩළු

කෙසෙල්

අඹ

ස්ථානීය සංරක්ෂණය

විල්පක්තු
රක්ෂිතය